

Inspreken Wattnu tijdens behandeling van beleidsregel zonnepanelen op erfgoed
Woensdag 22 februari 2023, 19.30 – 20.30 uur

Geachte gemeenteraad van Gooise Meren,

Inleiding

- In ons verkiezingsmanifest dat we in november 2021 aan uw raad hebben aangeboden hebben we opgeroepen een nieuw evenwicht te zoeken tussen het behouden en verduurzamen van ons mooie erfgoed. Er is op lange termijn geen tegenstelling: het behouden van erfgoed kan alleen door het ook geschikt te maken voor de toekomst. Bewoners van erfgoed willen investeren maar haken gefrustreerd af in complexe vergunningsaanvragen en hoge kosten. Energiekosten lopen in deze woningen extra hard op en bewoners worden te veel beperkt in de mogelijkheden om hier iets aan te doen.
- Wij hebben de afgelopen jaren heel veel energiecoachgesprekken gehouden aan de keukentafel met bewoners van woningen met een erfgoed status. Ook doen heel veel bewoners mee met onze collectieve inkoopactie voor zonnepanelen. Wij hebben veel bewoners zien worstelen en afhaken.
- Ongeveer 17% van onze 27.000 woningen heeft een erfgoed bescherming. Dat zijn ongeveer 4500 woningen: 500 monumenten en 4000 woningen in beschermd dorps/stadgezicht. Deze woningen hebben vooral de slechte energielabels E, F en G waar het kabinet in 2030 van af wil. Deze woningen hebben relatief het hoogste energieverbruik en daarmee ook de hoogste CO2 uitstoot. Daar valt dus ook het meest te winnen.
- Deze regel heeft betrekking op allerlei typen woningen en inwoners in het Bredius, Spiegel, Naarden Vesting en Muiden Vesting. Bijvoorbeeld ook de Woningstichting Naarden, die in de startblokken staat om voor twee complexen in Naarden Vesting vergunning aan te vragen zodat hun huurders duurzame en goedkopere stroom krijgen.

Wattnu is erg blij met de nieuwe beleidsregel die nu voorligt om een aantal redenen:

- De nieuwe beleidsregel heeft een goed evenwicht gevonden tussen beschermen van erfgoed en ruimte geven voor verduurzamen. Wij steunen ook de opbouw met meest restrictieve beleid voor monumenten en meer ruimte voor beschermde stads- en dorpsgezichten.
- De oude regels schreven vooral voor wat allemaal niet mocht. De nieuwe regel geeft aan hoe het wél mag. Deze positieve insteek helpt bewoners om netjes zonnepanelen te leggen.
- Het kernwoord in het nieuwe beleid is “reversibel”. We kunnen eindeloos dimdammen over de regels nog ietsje zus of zo aan te passen. Belangrijk is dat panelen op een zodanige manier worden gelegd dat als ze over 25 jaar weer verwijderd worden er helemaal niets meer te zien is en het erfgoed onaangetast is. Zo hebben we dat destijds ook gedaan met onze tv-antennes toen we in de jaren 60 en 70 TV wilden kijken. Inmiddels heeft de kabel dit allemaal vervangen en zijn de antennes weg. Zo zal het ook gaan met zonnepanelen. Het is belangrijk dat we nu tempo maken, want de bijdrage die we vóór 2030 leveren aan het terugdringen van CO2 bepaalt het tempo van de opwarming van de aarde.
- De beleidsregel is in co-creatie vormgegeven en niet achter een bureau bedacht. Wij hebben tientallen casussen ingebracht en vanuit deze praktijk is deze regel vormgegeven. Dit is een goed voorbeeld van een samenwerkende en helpende overheid. Complimenten aan de beleidsadviseurs die dit tot stand gebracht hebben!

Wij roepen de raad op om zo snel mogelijk de nieuwe regel vast te stellen. Daarnaast hebben we een aantal aanbevelingen voor het vervolg:

- Vereenvoudig de vergunningsprocedure. De indieningsvereisten zijn veel te zwaar. De vereiste tekeningen met maatvoering op schaal zijn geschikt voor grote verbouwingen maar veel te zwaar voor het leggen van zonnepanelen. Bovendien is het ook niet meer van deze tijd en het ontmoedigt bewoners. Installateurs maken met digitale tools legplannen obv foto's die een zeer betrouwbaar beeld geven. De kosten van de gevraagde werktekeningen zijn soms wel 50% van de kosten om zonnepanelen te leggen. Dat is niet in verhouding en ook niet nodig. Bovendien zijn er voor diverse oudere woning geen oorspronkelijke bouwtekeningen meer beschikbaar. Deze opnieuw laten maken is duur. Een vereenvoudigde (flits)procedure spaart kosten bij bewoners en bespaart ook ambtelijke capaciteit.
- Evalueer de nieuwe beleidsregel over 1 jaar aan de hand van de praktijk. Mogelijk kunnen de criteria dan nog iets bijgesteld worden. Beter snel met deze nieuwe regel aan de slag dan nog maanden debatteren over verfijning van de criteria.
- Ga ook snel aan de slag met andere beleidsregels voor erfgoed die bewoners belemmeren. De allerbelangrijkste is isolatie glas. Door ramen verliezen we de meeste energie. Moedig de portefeuillehouder en beleidsadviseurs aan om ook hiervoor snel nieuw beleid te maken. Hopelijk zitten we voor de zomer weer bij elkaar om deze nieuwe regel te bespreken.

Dit zijn onze oproepen aan de raad. Wij hopen van harte dat u deze zult ondersteunen.
Dank voor uw aandacht!